

Uitvoeringsprogramma gemeente De Marne **Ontwikkeling Lauwersoog en Ulrum als “dorp van de toekomst”**

Doel

Het uitvoeringsprogramma van de gemeente De Marne is erop gericht om de (boven)regionale haven- en recreatieve functie van Lauwersoog/Lauwersmeer te versterken en om maatregelen die voortkomen uit het woon- en leefbaarheidsplan versneld te realiseren.

Werkwijze

De provincie en de gemeente hebben alle actuele plannen en middelen voor Leefbaarheid, Werken en Energie die voortkomen uit PROLoog (Plan voor Regie en Ruimtelijke Ontwikkeling Lauwersoog) en het Woon en Leefbaarheidsplan 2011-2021 nog eens de revue laten passeren, van rijp tot groen en van idee tot concrete business case. Dit heeft een rijke oogst opgeleverd, die getuigt van positieve energie in het gebied en van een actieve bevolking. Vervolgens is gekozen welke plannen een plek krijgen in het uitvoeringsprogramma. Een van de voorwaarden daarbij was dat de projecten snel uitgevoerd moeten kunnen worden. Daarnaast is gekeken naar de manier waarop lang gekoesterde wensen sneller gerealiseerd kunnen worden, en of met inzet van publieke middelen ook nieuwe private investeringen mogelijk gemaakt kunnen worden. Een belangrijk criterium voor het onderdeel ‘Werk’ was dat de inzet ook moet leiden tot meer werk, meer reuring, meer beleving en meer initiatief. Voor het onderdeel ‘Leefbaarheid’ is gekeken naar de potentiële voorbeeldfunctie van de projecten, strategieën of oplossingen. Voor het onderdeel ‘Energie’ is beoordeeld of er verschil gemaakt kan worden in de noodzakelijke overgang naar minder en duurzaam energiegebruik.

Centraal bij de (versnelde) uitvoering staat een werkwijze die in De Marne niet geheel nieuw is: een eigen rol voor de overheid, maar ook een overheid die volop ruimte biedt voor initiatieven van bewoners en ondernemers die bijdragen aan de leefbaarheid en versterking van de economie.

Speerpunten

Werk

Er wordt met voorrang ingezet op 7 projecten in Lauwersoog/Lauwersmeer:

1. Recreatieve Poort Lauwersoog
2. Inrichtingsplan Haven Lauwersoog
3. Ontwikkeling Nordshrimplocatie
4. Museum Eb en Vloed
5. Ontwikkeling Meerzijde
6. Vaarcircuit om de Noord
7. Rondje Lauwersmeer

Er wordt specifiek versnellingsgeld ingezet om een kadeverlenging, de ontwikkeling van een garnalencentrum en de komst van Museum Eb & Vloed mogelijk te maken.

Kadeverlenging: de visserij in Lauwersoog is een belangrijke bron van activiteit en werkgelegenheid. De aantrekkelijkheid van de haven voor vissersschepen wordt vergroot door hem geschikt te maken voor nieuwe vormen van (duurzame) visserij. In dit kader moet de kade worden verlengd.

Garnalencentrum: er zijn fundamentele ontwikkelingen in de verwerking van garnalen gaande. Deze kunnen ertoe leiden dat het garnalen pellen in het vervolg machinaal in de haven zelf gebeurt in plaats van in Marokko. Het onder één modern dak brengen van deze ontwikkelingen geeft een belangrijke impuls aan de haven op het gebied van zowel werkgelegenheid en investeringen als publieke aantrekkelijkheid.

Museum Eb en Vloed: in het Lauwersmeer komen nu al 1,8 miljoen bezoekers per jaar. Het museum Eb en Vloed moet ervoor zorgen dat mensen langer in het gebied blijven, ook bij slecht weer. Met een opvallende collectie en markante architectuur moet het museum een krachtig cultureel accent toevoegen aan de toekomst van de regio.

Deze projecten geven een belangrijke impuls aan de economie van de haven van Lauwersoog, zowel voor de visserij, als voor recreatie en toerisme. De uitvoering in Lauwersoog vindt plaats in nauw overleg met de Exploitatiemaatschappij Havencomplex Lauwersoog BV (EHL).

Leefbaarheid

Er is gekozen om een extra impuls aan het dorp Ulrum te geven. Ulrum heeft aan de ene kant te maken met sterke vergrijzing en het voorzieningenaanbod neemt af. Maar er zijn ook volop mogelijkheden hier samen te werken aan de ontwikkeling als een 'dorp van de toekomst': een dorp dat open oog heeft voor de toekomst en mee kan bewegen met onvermijdelijke veranderingen.

In het belang van de gemeente De Marne als geheel is ervoor gekozen winkelvoorzieningen in Leens te concentreren. Dat betekent dat de lege plekken van verdwijnende voorzieningen in Ulrum niet door nieuwe kunnen worden opgevuld. Verder zijn delen van de woningvoorraad verouderd of niet meer aangepast aan de eisen van de tijd én aan een vergrijzende bevolking. Grote kans voor Ulrum is de actieve en maatschappelijk betrokken bevolking. Dit biedt volop mogelijkheden om samen met de bewoners, de woningstichting Wierden en Borgen en andere partijen te werken aan een 'dorp van de toekomst'. Belangrijke ingrediënten in de aanpak zijn:

- Het verbinden van de kwaliteiten van Ulrum aan kansen in de regio, bijvoorbeeld door deelname aan het Terp- en Wierdeproject en uitvoering van de 1^e fase van het Vaarcircuit om de Noord.
- Het ruimte bieden voor eigen initiatief en creativiteit, bijvoorbeeld door ondersteuning van het informeel zorgnetwerk, gezamenlijk groenbeheer en het toestaan van nieuwe functies in leegstaande panden.
- Ulrum fysiek weer op orde brengen, door herstructurering en invulling van nieuwe openbare ruimte, aanpak van sleutelpanden, huurwoningaanpassing, etc..

Energie

In het uitvoeringsprogramma wordt niet ingezet op aparte energieprojecten, maar op de omschakeling naar duurzaam energiegebruik als integraal onderdeel van en voorwaarde voor alle projecten.

Uitvoering

De focus van het Actieprogramma ligt op Lauwersoog/Lauwersmeer en op Ulrum, omdat daar op korte termijn, binnen 2 tot 3 jaar, concrete resultaten gehaald kunnen worden. Bovendien zullen deze ontwikkelingen een positieve uitstraling hebben op de hele gemeente en de regio.